

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԸ ՕԿՈՒՊԱՑՎԱԾ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ԵՎ ՄԱՐՏԱՅՐԱՎԵՐՆԵՐԸ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՈՒՆ

Հաշվի առնելով մեր երկրի առջև ծառացած խնդիրները՝ Արցախի Հանրապետության ԿԳՄՍ նախարարության երիտասարդության հարցերի բաժնի նախաձեռնությամբ և ԱրՊՀ աջակցությամբ այսօր Արցախի պետական համալսարանում տեղի է ունեցել «Հայկական մշակութային արժեքները օկուպացված տարածքներում և մարտահրավերները» խորագրով միջոցառում, որին մասնակցում էին Արցախում գործող բուհերի ուսանողներ և դպրոցների աշակերտներ:

ԱՅ ԿԳՄՍ նախարարության երիտասարդության հարցերի բաժնի վարիչ Արևիկ Հովսեփյանի խոսքով՝ միջոցառման նպատակը երկրի առջև ծառացած հիմնախնդիրների վերաբերյալ Արցախի երիտասարդության տեսակետները լսելն ու խնդիրների լուծման վերաբերյալ համատեղ քննարկում ծավալելն է:

Թեմայի վերաբերյալ բանախոսությամբ հանդես են եկել «Պատմական միջավայրի պահպանության պետական ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Արմինե Հայրապետյանը և ԱՅ ԿԳՄՍ նախարարի խորհրդական, պ.գ.թ., դոցենտ Մելանյա Բալայանը:

«Մենք մեր պատմության ընթացքում ունեցել ենք ձեռքբերումներ և կորուստներ: 2020 թ. 44-օրյա պատերազմից հետո ունեցանք ծանր կորուստներ, բայց մենք ապրում ենք մեր հայրենիքում: Վիճակը ծանր է, բայց անելանելի չէ: Այս վիճակից դուրս գալը մեզնից յուրաքանչ-

յուրի ձեռքում է: Մենք պետք է հասնենք մեր երազանքին: Եկեք բոլորս գնանք երազանքի հետևից, տեր կանգնենք մեր հայրենիքին, մեր ազգային արժանապատվությանը, աշխատենք հետ բերել մեր կորցրածը», - նշել է ԱՅ ԿԳՄՍ նախարարի խորհրդական Մելանյա Բալայանը:

«Պատմական միջավայրի պահպանության պետական ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն Արմինե Հայրապետյանի խոսքով՝ պատմական հուշարձանները յուրաքանչյուրի պահպանության կարիքն ունի:

«Մեր պատմամշակութային հուշարձանները մեզնից յուրաքանչյուրին են, բոլորինս են: Մշակութային ժառանգությունը մեր ներկայությունը տվյալ տարածքում ապացուցող վկայությունն է», - նշել է Արմինե Հայրապետյանը: Անդրադառնալով օկուպացված տարածքներում հայկական պատմամշակութային ժառանգության նկատմամբ Ադրբեյջանի վարած քաղաքականությանը՝ նա ընդգծել է, որ այդ երկիրը շարունակում է հայկական պատմամշակութային կոթողների ավերումը, պատմության խեղաթյուրման ու բռնադատության փորձերը:

Վերջին օրերին Դադիվանքի վերաբերյալ ադրբեյջանական քարոզչամեքենայի տարածած ապատեղեկատվության վերաբերյալ Արմինե Հայրապետյանը նշել է. «Դադիվանքի պատերին առկա են պատմության տարբեր ժամանակահատվածներին վերաբերող հայերեն հարյուրավոր արձանագրություններ, իսկ ուղիներն մեկ բառ անգամ չկա: Ռուսաստանն ամենաբարձր մակարդակով նշել է, որ Դադիվանքն իր պահպանության և հովանավորության ներքո է և, կարծում են, հենց նրանք պետք է այս ամենը կանխարգելեն»:

	«ԱՐՑԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ամսաթերթ Հիմնադիր՝ «ԱՐՑԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՊՈԱԿ Հրատարակվում է 1994 թվականին	Խմբագիր՝ Չ. Սառաջյան Մեր հասցեն՝ Մ. Գոշի 5: Հեռ.՝ (047) 94 04 91	Տպաքանակ՝ 400 Տպագրվում է Արցախի պետական համալսարանի հրատարակչության տպարանում	Իմացիր քո համալսարանի մասին: Այցելիր asu.am կայք: www.asu.am
--	---	--	--	--

ԱՐՑԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

№ 04 (250)
մայիս-2023

ԱՐՑԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԱՄՍԱԹԵՐԹ - ЕЖЕМЕСЯЧНАЯ ГАЗЕТА «АРЦАХИ АМАЛСАРАН»

ԱՐԻՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ ՄԱՅԻՍՅԱՆ ԵՈԱՏՈՆԻՆ

Մայիսի 8-ին Արցախի պետական համալսարանում տեղի է ունեցել Արիության դաս՝ նվիրված Մայիսյան եռատոնին, որը վարում էին Արցախի Հանրապետության ԿԳՄՍ նախարար Նորայր Մկրտչյանը և Արցախի Հանրապետության պաշտպանության փոխնախարար Սերգեյ Առստամյանը:

Ողջունելով ներկաներին՝ ԱրՊՀ ռեկտոր Արմեն Սարգսյանը կարևորել է մայիսյան հաղթանակների խորհուրդը՝ ընդգծելով պատմության ընթացքում հայ ժողովրդի ունեցած հաղթանակների արժևորումը և սերունդներին այդ դասերով առաջնորդելու անհրաժեշտությունը. «Օրը լի է և՛ գեղեցիկ հիշողություններով, և՛ հպարտությամբ, և՛ կորստի ցավով: Թյուր է այն կարծիքը, որ մայիսի 9-ը այլևս տոն չէ: Մայիսի 9-ի հաղթանակների շնորհիվ է, որ այսօր մենք կանք, Արցախը ապրում է, և մենք ապրում ենք Արցախում»:

ԱՅ ԿԳՄՍ նախարար Նորայր Մկրտչյանը, անդրադառնալով Մայիսյան եռատոնի խորհրդին, առկա դժվարությունները հաղթահարելու և մարտահրավերներին դիմակայելու ելքը համարում է համազգային միասնությունն ու պայքարը:

«Ստեղծված իրավիճակի հաղթահարման բանալին մեր բոլորիս և հատկապես երիտա-

սարդ սերնդի ձեռքում է, այն է՝ համազգային միասնությունն ազգային գաղափարի շուրջ և պայքար. պայքար հանուն լինելիության, հանուն մեր հայրենիքում ապրելու և արարելու՝ նյութականը ստորադասելով հոգևորին, անձնականը՝ պետականին», - ընդգծել է ԿԳՄՍ նախարարը՝ հավելելով, որ մայիսի 9-ը հայ ժողովրդի միասնության և փառահեղ հաղթանակի խորհրդանիշն է:

Անդրադառնալով աշխարհաքաղաքական և տարածաշրջանային զարգացումներին՝ ԱՅ պաշտպանության փոխնախարար Սերգեյ Առստամյանը խոսել է վերջին շրջանում Ադրբեյջանի կողմից Արցախի նկատմամբ իրականացվող քաղաքականության մասին՝ նշելով, որ այդ ամենի նպատակը Արցախը հայթափելն է:

«Բոլորիս կարողությունների առավելագույն ներդրման, մեր ամենօրյա սրտացավ աշխատանքի շնորհիվ կարող ենք հաղթահարել դժվարությունները՝ ապրելով մեր հայրենիքում, բարձր պահելով և երբեք չթուլացնելով պայքարի ոգին: Անտարբերությունն ու կրավորական կեցվածքը նպաստում են պայքարի ոգին թուլացնելուն: Սա է նաև Ավարայրից մինչև Շուշի հայ ժողովրդի ունեցած հաղթանակների խորհուրդը՝ ուղղված սերունդներին», - նշել է Ս. Առստամյանը:

ԱՐՊՅ-Ն ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է ՄԱՅԻՍՅԱՆ ԵՌԱՏՈՆԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ

Արցախի Հանրապետության մայրաքաղաք Ստեփանակերտի Սուրբ Աստվածածին առաջնորդանիստ եկեղեցում մայիսի 9-ին տեղի է ունեցել հոգեհանգստյան կարգ՝ ի հիշատակ Հայրենական մեծ պատերազմում, Արցախյան առաջին, Ապրիլյան և 44-օրյա պատերազմներում նահատակված հերոսների:

Հոգեհանգստյան կարգից հետո տեղի է ունեցել խաչերթ դեպի Ստեփանակերտի հուշահամալիր:

Երիտասարդներն իրենց ձեռքում պահել են 44-օրյա պատերազմում զոհված հերոսների լուսանկարները:

Խաչերթից հետո Ստեփանակերտի Վերածննդի հրապարակում տեղի է ունեցել հանրահավաք՝ Արցախում Ադրբեջանի կողմից հայերի էթնիկ զտումը, ցեղասպանական քաղաքականու-

թյունը դադարեցնելու և 2020 թվականի նոյեմբերի 9-ի եռակողմ հայտարարությունը կատարելու պահանջով: Խաչերթին և հանրահավաքին մասնակցել են ԱրՊՀ հարյուրավոր ուսանողներ և դասախոսներ:

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏ

Մայիսի 10-ին տեղի է ունեցել ԱրՊՀ գիտխորհրդի նիստ, որի ընթացքում քննարկվել և հաստատվել են ուսումնական գործընթացին վերաբերող մի շարք հարցեր:

Օրակարգի առաջին հարցը վերաբերում էր գիտխորհրդի կազմում փոփոխություն կատարելուն, որը ներկայացրել է ռեկտոր Արմեն Սարգսյանը: Համաձայն համապատասխան կանոնակարգի՝ ԱրՊՀ գիտական խորհրդի կազմում տեղի է ունեցել փոփոխություն՝ կապված ԱՀ ԿԳՄՍ նախարարի փոփոխության հետ: Գիտխորհրդի կազմում ընդգրկվել է ԱՀ ԿԳՄՍ նորանշանակ նախարար Նորայր Մկրտչյանը:

Օրակարգի հաջորդ հարցով նիստը քննարկել է ԱրՊՀ 2023-2024 ուսումնական տարվա բակալավ-

րիատի /առկա և հեռակա/, մագիստրատուրայի /առկա/, ասպիրանտուրայի, հայցորդության ուսման վճարի տարեկան չափերը սահմանելու մասին հարցը՝ որոշելով ուսման վճարի տարեկան չափը թողնել անփոփոխ:

2022-2023 ուսումնական տարվա ամփոփիչ ատեստավորման քննությունների, ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանության նախապատրաստական աշխատանքների մասին օրակարգային հարցով տեղեկատվություն են ներկայացրել ֆակուլտետների ղեկավարները՝ նշելով, որ կատարված են բոլոր անհրաժեշտ աշխատանքները՝ գործընթացը պատշաճ կազմակերպելու համար:

Նիստի օրակարգի հարց էր նաև շրջափակման հետևանքով Արցախի Հանրապետության սահմաններից դուրս գտնվող ուսանողների առաջին կիսամյակի քննաշրջանը և ամփոփիչ ատեստավորման քննությունները հեռավար կազմակերպելը:

Գիտխորհուրդը հարցը քննարկել և որոշում է կայացրել թույլատրել շրջափակման հետևանքով Արցախի Հանրապետության սահմաններից դուրս գտնվող ուսանողների առաջին կիսամյակի քննաշրջանը և ամփոփիչ ատեստավորման քննությունները հեռավար կազմակերպելը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ՕՐԱԽՆԴԻՐ

Արցախի Հանրապետության ԿԳՄՍ նախարարության երիտասարդության հարցերով բաժնի և ԱրՊՀ համատեղ նախաձեռնությամբ ԱրՊՀ-ում տեղի է ունեցել տեղեկատվական անվտանգության թեմային նվիրված միջոցառում, որին հրավիրված էին Արցախի բուհերի ուսանողներ և հանրակրթական դպրոցների աշակերտներ:

Ողջունելով ներկաներին՝ թեմայի արդիականությունը կարևորել է ԱրՊՀ ՈւՇՀՀՏԱԳ պրոռեկտոր Վիտյա Յարամիշյանը՝ ընդգծելով հասարակության մեղիագրագիտության բարձրացման ուղղված միջոցառումների անհրաժեշտությունը:

ԱրՊՀ ուսանողները հանդես են եկել զեկուցումներով՝ թեման ներկայացնելով լրագրության, հոգեբանության և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսանկյունից:

«Լրագրություն» կրթական ծրագրի ուսանողուհի Անժելա Շահանցը հանդես եկավ «Տեղեկատվական

պատերազմի արտացոլումը մեդիայում» թեմայով, «Հոգեբանություն» մասնագիտության ուսանողներ Մարիաննա Ղահրամանյանը՝ «Հոգեբանական ներգործություն», Արևիկ Աբրահամյանը՝ «Հոգեբանական տեղեկատվական պատերազմ», «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ» մասնագիտության ուսանողները՝ «Հաքերային պայքար» թեմաներով զեկուցումներով: Ջեկուցումներից հետո ծավալվել է քննարկում:

«ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ԳԱՐՈՒՆ»-Ը ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԱՄԵՆԱՍԻՐԵԼԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՑ Է

Համալսարանական կյանքի ավանդական ամենամյա միջոցառումներից էին «Ուսանողական գարուն» փառատոները, որոնց ընթացքում ֆակուլտետները միմյանց հետ մրցում էին լավագույնը ծանաչվելու համար:

Պատերազմից հետո առաջին անգամ բուհում այս տարի կազմակերպվեց «Ուսանողական գարուն» փառատոնը:

Փառատոնի նպատակն է համալսարանում գրական-գեղարվեստական, մշակութային կյանքի ակտիվացումը, ուսանողների գեղարվեստական դաստիարակության և գեղագիտական ճաշակի խթանումը:

«Ուսանողական գարուն»-ը միջոցառումները կազմակերպվել են բոլոր ֆակուլտետ-

ներում, որից հետո յուրաքանչյուր ֆակուլտետից լավագույն համարների ընդգրկմամբ կազմակերպվել է եզրափակիչ շքահամերգ: Ուսանողները հանդես են եկել մշակութային համարներով՝ ազգային երգ, պար, ասմունք, հումորային ելույթներ, ուսանողական կյանքն արտացոլող տեսանյութեր և այլն՝ դրսևորելով իրենց ստեղծագործական կարողություններն ու շնորհները:

Շրջափակման պայմաններում ուսանողներին լավատեսական ոգի ներշնչելն ու համալսարանական առօրյային գրական-գեղարվեստական, ազգային-մշակութային շունչ հաղորդելն ապրեցնող է ու անհրաժեշտ. այս համոզմանն էր միջոցառման հանդիսատեսը:

Բանասիրական ֆակուլտետի ուսանողական խորհրդի նախագահ Լաուրա Գրիգորյանի խոսքով՝ նախապատրաստական աշխատանքները դժվար էին՝ հովհարային անջատումների և ուստարվա ավարտին բնորոշ ուսումնական ծանրաբեռնվածության հետ կապված, սակայն թիմային աշխատանքով կարողացան հասնել գոհացուցիչ արդյունքի:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻՑ

Մայիսի 19-ին ԱրՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի Ակադեմիկոս Սերգեյ Աբրահամյանի անվան հայոց լեզվի ամբիոնի վարիչ, Բ.Գ.Ք., դոցենտ Հասմիկ Ղազարյանի նախաձեռնությամբ «Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանություն» դասընթացի շրջանակներում կազմակերպվել է գիտական սեմինար, որի ընթացքում բանասիրական ֆակուլտետի «Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի 2-րդ կուրսի ուսանողները հանդես են եկել զեկուցումներով՝ անվանական, բայական և չթեքվող խոսքի մասերի համակարգերում առկա և գրական հայերենի նորմով հաստատված անկանոնությունների վերլուծությամբ:

Խոսելով հայոց լեզվի կարևորության և գիտական սեմինարի նպատակի մասին՝ Հ. Ղազարյանը նշել է, որ լեզվի նկատմամբ

յուրաքանչյուր մարդու վերաբերմունքով կարելի է միանգամայն ճշգրիտ դատել ոչ միայն նրա կուլտուրական մակարդակի, այլև քաղաքացիական արժեքի մասին:

«Անսխալ գրելն ու արտասանելը, ճիշտ մտքեր կառուցելը մարդու գրագիտության առաջին ու տարրական չափանիշներն են: Դրանից հետևում է, որ յուրաքանչյուրն իր խոսքի գրական որակն ու մակարդակն ապահովելու նպատակով պետք է նախ և առաջ տիրապետի և հետևի լեզվական նորմին, որը լեզվական հանրության կողմից որոշակի ժամանակաշրջանում ընտրված և ընդունված կանոնների ամբողջությունն է: Քանի որ լեզվական նորմը կարող է հաստատել ինչպես համակարգային, կանոնական, այնպես էլ ոչ համակարգային, անկանոն ձևեր, ուստի և թե՛ մեկի, թե՛ մյուսի իմացությունը խիստ կարևոր է», - թեմայի արդիականությունը ու խորքային իմացությունն ուսանողների համար կարևորել է Հասմիկ Ղազարյանը:

Ուսանողները, կարևորելով նման միջոցառումների դերը, նշում են, որ դրանք հավելյալ գիտելիքներ ստանալու և հետազոտական-վերլուծական կարողությունները զարգացնելու լավագույն միջոցներից են:

ԳՐԱԿԱՆ ԴԱՏ-ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ ՌՈՒՄ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

ԱրՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի ռուսաց լեզվի և գրականության ամբիոնի դասախոս, Բ.Գ.Ք., դոցենտ Նուրեն Առաքելյանի նախաձեռնությամբ կազմակերպվել է գրական դատ՝ Ալեքսանդր Օստրովսկու «Անոժիտը» պիեսի հիման վրա:

Ուսանողները վերլուծել, պաշտպանել, քննադատել են պիեսի հերոսների արարքները՝ մարմնավորելով դատավորի, դատապաշտպանի, փաստաբանի, վկայի, հայցվորի, պատասխանողի դերերը:

«Գրական դատը հնարավորություն է տալիս ուսանողներին խորությամբ ուսումնասիրելու թեման, դրսևորելու իրենց ստացած գիտելիքները, վերլուծական կարողությունները, հանրային ելույթով հանդես գալու հմտությունները: Մենք դասին կիրառում ենք տարբեր մեթոդներ՝ բրեյն-ռիմգ, գրական դատեր, որոնք նպաստում են դասի արդյունավետության բարձրացմանը», - ասել է Նուրեն Առաքելյանը՝ հավելելով, որ այն նպատակ ուներ նաև հետաքրքիր դարձնել ուսանողների առօրյան, իսկ ու-

սուցման գործընթացը՝ բազմազան:

Ռուս հայտնի դրամատուրգ Ալեքսանդր Օստրովսկու ստեղծագործությունները մինչ այժմ չեն իջնում աշխարհի շատ հայտնի թատրոնների բեմերից: Նրա բազմաթիվ գործեր դարձել են դրամատուրգիայի գլուխգործոցներ:

Ուսանողների կարծիքով՝ նմանատիպ գրական դատերը նպաստում են մատուցվող նյութերը ավելի հեշտ ըմբռնելուն և հնարավորություն ընձեռում խորապես ծանոթանալու ռուս գրականության լավագույն ստեղծագործություններից մեկին:

ԿԱՅԱՑԵԼ Է ՏԱՐԵԿԱՆ ՌԻՍԱԼՈՂԱԿԱՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

Մայիսի 11-ից 12-ը Արցախի պետական համալսարանում կայացել է տարեկան ուսանողական գիտաժողով (միջազգային մասնակցությամբ)՝ նվիրված Արցախյան շարժման 35-ամյակին:

Գիտաժողովին առկա և հեռավար եղանակով մասնակցել է շուրջ 100 պատվիրակ Արցախի պետական, ՀՀ և արտերկրի այլ բուհերից: Լիագունար միստին բացման խոսքով հանդես է եկել ԱրՊՀ ռեկտոր Արմեն Սարգսյանը՝ գիտաժողովը համարելով լավագույն հարթակ գիտական ներուժ ունեցող ուսանողների ինքնադրսևորման և միջբուհական համագործակցության ամրապնդման համար: Կարևորելով բուհում ուսանողական ինքնավար կառույցների նշանակությունը՝ նա ընդգծել է այդ կառույցների գործունեության արդյունավետությունը:

Գիտաժողովի լիագունար միստին ողջույնի խոսքով հանդես է եկել Արցախի Հանրապետության ԿԳՄՍ նախարար Նորայր Մկրտչյանը:

«Ողջունելի է Արցախյան շարժման 35-ամյակին նվիրված ուսանողական տարեկան գիտաժողովի անցկացումը Արցախի համար ոչ դյուրին և բարդ ռազմաքաղաքական իրադրության պայմաններում: Դա վկայությունն է այն իրողության, որ մեր գիտական միտքը ոչ միայն շարունակում է պահպանել իր կենսունակությունը, այլև ձգտում գիտական ասպարեզում իրենց առաջին քայլերը կատարող ուսանողներին ուղղորդել՝ ժամանակին համահունչ գնահատականներ տալու մեր երկրի համար կարևորություններ կայացնող հիմնահարցերին: Դրվատելի է նաև, որ գիտաժողովին հեռավար եղա-

նակով մասնակցում են ՀՀ և արտերկրի բուհերի ներկայացուցիչներ», - նշել է նախարարը:

Նիստին գիտական զեկուցումներով հանդես են եկել ԱրՊՀ ուսանողները. «Իրավագիտություն» կրթական ծրագրի ուսանող Արա Սարգսյանը՝ «Էթնիկ զտումները որպես վայրագ հանցագործություն: Ադրբեջանի կողմից Արցախը (Լեռնային Ղարաբաղը) Հայաստանին և արտաքին աշխարհին կապող միակ ճանապարհի փակումը որպես Արցախի ժողովրդի դեմ էթնիկ զտումների քաղաքականություն», «Պատմություն» կրթական ծրագրի ուսանողուհի Աշխեն Ասրիյանը՝

«Ցեղասպանությունը որպես հայկական հարցի լուծման թուրքական տարբերակ», Մանե Հովհաննիսյանը՝ «ԱՀ-ում հարկային համակարգի դերը արդի տնտեսական իրավիճակում» թեմայով:

Անդրադառնալով Ադրբեջանի կողմից Արցախը (Լեռնային Ղարաբաղը) Հայաստանին և արտաքին աշխարհին կապող միակ ճանապարհի փակմանը և Արցախի ժողովրդի դեմ էթնիկ զտումների քաղաքականությանը՝ զեկուցող Արա Սարգսյանն իր առաջարկությունն է ներկայացրել. «Մենք անհրաժեշտ ենք համարում, որ էթնիկ զտումները միջազգային քրեական իրավունքում սահմանվեն որպես առանձին հանցագործություն՝ այն ամրագրելով Միջազգային քրեական դատարանի կանոնադրությամբ՝ հետևյալ ձևակերպմամբ. Էթնիկ զտումները մեկ էթնիկ կամ կրոնական խմբի կողմից մշակված կանխամտածված քաղաքականություն է՝ մեկ այլ էթնիկ կամ կրոնական խմբի խաղաղ բնակչությանը բռնությամբ հեռացնելու որոշակի աշխարհագրական տարածքից՝ այն էթնիկապես միատարր դարձնելու նպատակով: Պետք է նախատեսվեն նաև պատիժներ ու պատժամիջոցներ, ստեղծվեն կիրառման իրական մեխանիզմներ»:

Ջեկուցող Աշխեն Ասրիյանը, ներկայացնելով «Ցեղասպանությունը որպես հայկական հարցի լուծման թուրքական տարբերակ» թեման, թուրքիզմ կոչվող աղետի դեմ պայքարի լուծումը տեսնում է հայկական գափարախոսության ստեղծման և դրա շուրջ հայկական աշխարհի միավորման ուղիով:

ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԸՆԹԱՑԵԼ ԵՆ ԲՆԱԿԱՆՈՆ ՀՈՒՆՈՎ

Մայիսի 15-ից 19-ը Արցախի պետական համալսարանի 5 ֆակուլտետներում բակալավրիատի և մագիստրատուրայի 29 կրթական ծրագրերի գծով կազմակերպվել են ամփոփիչ ատեստավորման քննությունները, ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի պաշտպանությունները:

Ըստ ԱրՊՀ ուսումնական աշխատանքների կազմակերպման բաժնի պետ Իրենա Խաչատրյանի՝ 2022-2023 ուստարում Մայր բուհն ավարտում է շուրջ 450 ուսանող, որից բակալավրիատը՝ 365, իսկ մագիստրատուրան՝ 85 ուսանող:

ԱրՊՀ ռեկտոր Արմեն Սարգսյանի խոսքով՝ սխալ կլինի ասել, որ երկրում ստեղծված իրավիճակը չի ազդել ուսումնական գործընթացի վրա, բայց ջանքեր են գործադրվել՝ գործընթացը հնարավորինս լիարժեք կազմակերպելու համար, և բոլոր անհրաժեշտ նախապատրաստական աշխատանքներն իրականացվել են՝ քննաշրջանը պատշաճ մակարդակով կազմակերպելու համար:

Մայիսի 10-ին կայացած գիտական խորհրդի նիստում օրակարգային հարցերից էր շրջափակման հետևանքով Արցախի Հանրապետության սահմաններից դուրս գտնվող ավարտական խմբերի ուսանողների՝ ամփոփիչ ատեստավորման քննություններին մասնակցելու հարցը:

Գիտխորհուրդը հարցը քննարկել և որոշում էր կայացրել թույլատրել շրջափակման հետևանքով Արցախի Հանրապետության սահմաններից դուրս գտնվող ուսանողների առաջին կիսամյակի քննաշրջանը և ամփոփիչ ատեստավորման քննությունները հեռավար կազմակերպելը:

Շուրջ 35 ուսանողի հնարավորություն է ընձեռվել հեռավար մասնակցելու ամփոփիչ ատեստավորման քննություններին:

Բոլոր նրանց համար, ովքեր ավարտական խմբերում ամփոփիչ որակավորման քննությունների պետք է մասնակցեին, նախապես կազմակերպվել են մեկշաբաթյա խորհրդատվական ժամեր, ևս մեկ անգամ քննարկվել են հարցատոմսերում ընդգրկված անհասկանալի հարցերը:

Պետական քննական հանձնաժողովները նախագահել են յուրաքանչյուր մասնագիտության գծով հրավիրված տվյալ ոլորտի առաջատար մասնագետները:

«Այս տարի նախապես բոլոր ավարտական աշխատանքներն ու մագիստրոսական թեզերն ուղարկել ենք հանձնաժողովի նախագահներին, որպեսզի նախապես ծանոթանան աշխատանքներին, և կարողանան ավելի օբյեկտիվ գնահատել դրանք: Հանձնաժողովների նախագահները հիմնականում գոհ էին ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի որակից, թեմաների արդիականությունից, ուսանողների պատասխաններից: Ուսանողները տեղյակ էին ԱրՊՀ կանոնակարգերից և օգտվում էին իրենց իրավունքներից: Բողոքարկման դեպքում հարցին տրվել է լուծում՝ ըստ համապատասխան կանոնակարգերի», - ասել է Գ. Սահակյանը՝ հավելելով, որ գործընթացն ընթացել է բնականոն հունով, էական խնդիրներ չեն արձանագրվել:

«ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃ ՇՐՋԱՓԱԿՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՏԱԽԱՂ

Ուսումնական գործընթացում ուսանողների ստացած տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու և ամրապնդելու համար ԱրՊՀ «Իրավագիտություն» կրթական ծրագրի դեպքում արդեն ավանդույթ է դարձել դատախազների կազմակերպումը: ԱրՊՀ իրավունքի ամբիոնի դասախոս, Արցախի Հանրապետության փաստաբանների պալատի անդամ, փաստաբան Ռոման Երիցյանը «Իրավագիտություն» կրթական ծրագրի ուսանողների հետ մայիսի 4-ին կազմակերպել է «Աշխատանքային վեճ շրջափակման պայմաններում» թեմայով դատախազ, որին հրավիրված էին Արցախի Հանրապետության դատական համակարգի դատավորներ, ԱրՊՀ դեկանար կազմը, իրավունքի ամբիոնի դասախոսներ և ուսանողներ տարբեր մասնագիտություններից:

Ուսանողների պատրաստվածությունից գոհունակություն է հայտնել Ռ. Երիցյանը՝ ընտրված թեման համարելով արդիական, քանի որ շոշափվում են շրջափակման հետևանքով առաջացած խնդիրները:

«Այսօրվա դատախազը քաղաքացիական իրավունքի աշխատանքային իրավունքից է կազմակերպվել, որի նպատակն էր ուսանողներին հնարավորություն տալ իրենց տեսական գիտելիքները համադրել պրակտիկայի հետ և հասկանալ, թե նրանք ինչպես են գործելու իրենց հետագա մասնագիտական գործունեության դաշտում. այս դատախազը տարբերվում է նախորդներից նրանով, որ սա նախապես պատրաստած բեմականացում չէր, ուսանողներն անգամ տեղյակ չեն միայն Ելույթներից, նրանց տրվել է լիարժեք հնարավորություն՝ ինքնուրույն պատրաստելու իրենց ելույթները, հարցերը,

պատասխանները, ճառերը. դրանք բացառապես ուսանողների հեղինակային աշխատանքներն են: Արդյունքները գնահատում են շատ լավ, ուսանողներին հաջողվել է առաջին անգամ կազմակերպել մեծ բնույթի դատախազ և ցույց տալ իրենց իմացությունները:

Ըստ սցենարի՝ ուսանողների մի մասը համդես էր գալիս հայցվորի և հայցվորի ներկայացուցչի դերում, մյուս մասը՝ պատասխանողի և պատասխանողի ներկայացուցչի դերում», - նշել է Ռոման Երիցյանը՝ կարևորելով դատախազների կազմակերպումը ոչ միայն ներբուհական, այլ նաև՝ միջբուհական ձևաչափերով:

Դատախազի ամենակրտսեր մասնակիցը «Իրավագիտություն» 2-րդ կուրսի ուսանողուհի Անի Աբրահամյանն էր, ով խաղի վերջում ճանաչվել է «Լավագույն մասնակից»: Նրա խոսքով՝ դատախազը, բացի «Իրավագիտություն» մասնագիտությամբ սովորողների գործնական գիտելիքները զարգացնելուց, նաև միտված էր նպաստելու այլ մասնագիտություններով սովորող ուսանողների իրավագիտական իմացությունների զարգացմանը:

Միջոցառմանը ուսանողների իմացություններից և դատախազի հաջողվածությունից գոհունակություն են հայտնել իրավիրված դատավորները, պատմության և իրավագիտության ֆակուլտետի դեկան Արմինե Խաչատրյանը, իրավունքի ամբիոնի վարիչ Տաթևիկ Գևորգյանը՝ շնորհակալություն հայտնելով կազմակերպիչներին, մասնակիցներին, ուսանողներին՝ հորդորելով ժամանակն արդյունավետ օգտագործել, ձգտելով մասնագիտական ոլորտում դառնալ լավագույն:

Ամփոփելով դատախազի արդյունքները՝ պատվոգրերով պարգևատրվել են լավագույն թիմը, լավագույն հռետորը և լավագույն մասնակիցը:

ԱրՊՀ ռեկտոր Արմեն Սարգսյանը, շնորհակալություն հայտնելով դատախազի կազմակերպիչներին, մասնակիցներին, դատավորներին, ընդգծել է միջոցառման ուսուցողական, կրթական նշանակությունը և իր հեղինակային գրքերից նվիրել Ռ. Երիցյանին, լավագույն ճանաչված թիմին և իրավիրված դատավորներին: